

Myślistwo łucznicze - stanowisko EBF

Stanowisko Europejskiej Federacji Myślistwa Łuczniczego (European Bowhunting Federation – EBF) dotyczące często zadawanych pytań z zakresu myślistwa łuczniczego w krajach, w których prawo łowieckie dopuszcza łuk myśliwski do polowania.

Czy myślistwo łucznicze (bowhunting) to uzupełniające narzędzie myśliwskie we współczesnym łowiectwie?

Polowanie z łukiem i strzałą jest z pewnością ważnym narzędziem we współczesnym łowiectwie. Statystycznie myśliwy łucznik potrzebuje znacznie więcej czasu w terenie (5-10 razy więcej niż myśliwy polujący z myśliwską bronią palną), aby znaleźć się w zasięgu, w którym może skutecznie polować. Odległość wynosi zwykle około 20 metrów. Ta niewielka odległość sprawia, że łuk jest niezwykle bezpieczny jako narzędzie do polowania szczególnie w pobliżu zabudowań.

Jak polowanie z łukiem promuje etykę łowiecką?

Etyka łowiecka faktycznie mocno wspiera praktykę polowania z łuku! Myśliwi, którzy wybierają łuk i strzały, znajdują się bardzo blisko zwierzyny i w tym okazują wielki szacunek względem zwierzyny, że „polują na warunkach natury”, nie wykorzystując przy tym niektórych zalet technologii dającej przewagę w odległości. Fakt, że konieczne jest bliskie podejście do zwierzyny - zazwyczaj poniżej 30 metrów - oznacza, że ma ona wiele okazji do wykrycia myśliwego i ucieczki.

Dlaczego kłusownictwo jest kojarzone z polowaniem z łuku? Jakie są tego powody?

Dyskusja nad tym, że polowanie z łukiem i strzałą zwiększyłoby kłusownictwo, jest w zasadzie bezpodstawna! Europejska Federacja Myślistwa Łuczniczego (European Bowhunting Federation - EBF) skontaktowała się z profesjonalistami w krajach, w których polowanie z łukiem jest legalne. Stwierdzono, że użycie łuku i strzały do kłusownictwa jest niezwykle niskie. W Stanie Missisipi w USA, gdzie statystyki są dostępne, tylko 1% zgłoszonych przypadków kłusownictwa dotyczyło użycia łuku i strzał. Władze duńskie, francuskie, fińskie i węgierskie zgłaszają zasadniczo niewielki problem z wykorzystaniem łuku do kłusownictwa. Oto kilka powodów: jest to broń, z której trudno lub nie można strzelać z pojazdu, polowanie z łukiem jest czasochłonne (a to naraża kłusownika na zdemaskowanie), z łuku polujemy w warunkach dziennych (strzelanie nocne jest trudne), co więcej, sprzęt łuczniczy jest mało prawdopodobnym wyborem dla kłusowników, ponieważ mają oni łatwy dostęp do nowoczesnej broni palnej wyposażonej w dający kolosalną przewagę nowoczesny sprzęt, jak termowizja czy noktowizja.

Czy nie jest tak samo trudnym i wymagającym podejście zwierzyny ze strzelbą, która również zakłada bliską odległość zwierzyny?

Podejście wystarczająco blisko, aby polować ze strzelbą, jest z pewnością wyzwaniem. Jednak ostatecznie jest to zupełnie inna metodologia niż polowanie z łukiem i dlatego brakuje jej kluczowych aspektów, których wielu szuka w polowaniu z łukiem.

Jakie są zalecane wymagania, aby zostać myśliwym łucznikiem?

Oficjalny wymóg Europejskiej Federacji Myślistwa Łuczniczego (European Bowhunting Federation - EBF) jest taki, że wszyscy myśliwi łucznicy powinni mieć zarówno teoretyczne, jak i praktyczne przygotowanie myśliwskie, aby mieć odpowiednią wiedzę. Ponadto, aby móc polować z łukiem i strzałą, każdy myśliwy powinien również ukończyć specjalistyczny kurs

myślistwa łuczniczego, który nosi nazwę: Międzynarodowy Program Edukacji Myślistwa Łuczniczego (IBEP – International Bowhunting Education Program).

Jak odnosi się Unia Europejska do myślistwa łuczniczego?

„Europejska karta łowiectwa i różnorodności biologicznej” wymienia polowanie z łukiem i strzałą jako jedną z zalecanych metod łowieckich w celu ułatwienia ochrony różnorodności biologicznej i rozwoju obszarów wiejskich. Żadna z dyrektyw europejskich regulujących łowiectwo nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących używania łuku i strzały.

Jaki jest precyzja nowoczesnych luków?

Kompetentny łucznik jest bardzo dokładny do około 90 metrów. Podczas polowania odległość ta zmniejsza się i wynosi zwykle 20-30 metrów. Na tej odległości celność jest porównywalna do celności broni palnej. Statystyki wskazują, że przeciętny strzał z łuku do zwierzyny wykonywany jest z odległości mniejszej niż 25 metrów, a łucznicy rzadko strzelają do zwierzyny w ruchu. Duńskie statystyki wyraźnie pokazują, że 85% upolowanych saren stało w miejscu w momencie wypuszczenia strzały. To samo badanie pokazuje, że blisko 80% saren zostało upolowanych z odległości mniejszej niż 20 metrów.

Na jakiego rodzaju zwierzynę można polować z łuku?

Nowoczesny łuk myśliwski wyposażony w przyrządy celownicze i wykorzystujący strzały z grotami myśliwskimi (broadheady) jest tak skuteczny, że można z niego polować w sposób etyczny na wszystkie gatunki zwierzyny łownej w Europie. W krajach o długich tradycjach polowania na łuki, takich jak USA, głównymi gatunkami łownymi, na które poluje się z łuku, są jelenie (w 2011 r. 1,1 mln głównie Whitetail deer - Mulak białoogonowy). Jednak co roku poluje się z łukiem także na tysiące niedźwiedzi, dzików i łosi.

Dlaczego ludzie wybierają polowanie z łukiem ?

Większość myśliwych ma pasję do otaczania się przyrodą, naturą, a także do korzystania z wysokiej jakości i smacznej dziczyzny. Czasami odnosimy się do różnic w wędkarstwie. Istnieje kilka rodzajów wędkarstwa i w każdym z nich używa się innej, odpowiedniej metody wędkowania i przystosowanej do wybranej techniki łowienia wędki: wędkarstwo morskie, wędkarstwo muchowe, wędkarstwo podlodowe, wędkarstwo spinningowe, wędkarstwo spławikowo-gruntowe, trolling. Dla przykładu, osoby używające wędki muchowej są zwykle bardzo oddane i bardziej zainteresowane procesem łowienia niż samym połowem. Widzimy bardzo podobne rozumowanie wśród myśliwych łuczników.

Dlaczego więc nie skorzystać z najbardziej skutecznych narzędzi myśliwskich?

Nawet dzisiaj nie możemy używać najbardziej skutecznych dostępnych narzędzi łowieckich. Na przykład: polowanie z pojazdów jest zabronione, podobnie jak użycie w pełni automatycznej broni, celowników noktowizyjnych lub termowizyjnych czy oświetlenia punktowego. Podobnie jest z pojemnością magazynków, gdzie wszystkie posiadają ograniczenia w przypadku wszystkich broni myśliwskich.

Jak wygląda sytuacja dochodzenia postrzałka (polując z łuku i strzały) - czy używa się broni palnej, biorąc pod uwagę możliwość przemieszczania się zranionej zwierzyny?

Dochodzenie zwierzyny po strzale jest zawsze skomplikowane i wielu ekspertów uważa to za najtrudniejsze zadanie w polowaniu. Jeśli sytuacja na to pozwala, zawsze zalecamy wybór

najbardziej efektywnych środków do dostrzelenia zwierzyny i w takich przypadkach można użyć broni palnej.

Jak wytłumaczyć pojawiające się w wiadomościach zdjęcia przedstawiające strzały wystające z rannego zwierza?

Te zdjęcia są niemal zawsze wynikiem strzału z łuku o zbyt małej sile naciągu łuku oddanego przez niedoświadczonego, młodego łuczniaka ze strzałami z grotami do strzelania tarczowego (a nie broadheadami do polowania). Strzała myśliwska ma specjalnie zaprojektowany grot z wieloma (dwa, trzy lub cztery) ostrzami o ostrych jak brzytwy zakończeniach, które zwykle przechodzą całkowicie przez zwierzynę

Czy istnieje ryzyko, że strzały utkną w zwierzynie?

W normalnych sytuacjach strzała przebija ciało zwierzyny łownej i często jest znajdująca po strzale tuż za zwierzęciem łownym. Wyjątki występują wtedy, gdy strzała uderza w główne struktury szkieletowe, takie jak kręgosłup czy gruba kość. Duńskie statystyki pokazują całkowitą penetrację całego ciała sarny w 90% wszystkich przypadków. W tych niecodziennych przypadkach, gdy penetrująca strzała nie przechodzi przez zwierzę, strzała zazwyczaj jest wypchnięta przez nagły ruch mięśni. Warto zauważyć, że współczesne broadheady (groty myśliwskie do polowania) są projektowane bez jakichkolwiek kolców, zakończeń hakowych.

W jaki sposób i przez kogo zostały zebrane statystyki i na ile są one wyczerpujące?

Duńskie statystyki, do których się odnosimy, zostały zebrane w ciągu pięciu kolejnych lat i zostały zestawione z 533 strzałami do saren przez doświadczonych duńskich myśliwych, którzy również ukończyli kurs Danish Bowhunter Education Course (obowiązkowo 1-dzień teorii) i zdali praktyczny egzamin z umiejętności strzeleckich (odnawiany w Danii co 5 lat). Badanie to zostało porównane z wynikami obowiązkowego poszukiwania postrzałków z łuku, które nie zostały natychmiast odnalezione. To poszukiwanie postrzałków było zapewnione przez rząd duński z dostępem do zarejestrowanych myśliwskich psów tropicielei w celu weryfikacji danych. Badanie przeprowadzone w Szwecji w latach 1998-2002 na ogrodzonych zagrodach danieli i dzików wykazało wskaźnik ran na poziomie 3,3%. Do tego badania wybrano doświadczonych myśliwych ze względu na ich umiejętności. Badanie Mortona w Południowej Karolinie zostało przeprowadzone również przez doświadczonych myśliwych (średnio 8 lat) i wykazało wskaźnik na poziomie 2%. Badanie to było interesujące, ponieważ obejmowało szerokie wykorzystanie psów tropiących w celu odnalezienia zwierzyny, co nie jest typowe w USA. Z kolei badanie w Stanie Minnesota przeprowadzone przez Wendy Kruger wykazało 13% postrzałków w ciągu 8000 polowań. Ta wysoka liczba może wynikać z braku obowiązkowego szkolenia z łuku lub ograniczonego czasu, jaki myśliwi mogli spędzić w terenie (2 dni) bez możliwości wcześniejszego poznania terenu albo wykorzystania psów tropiących.

Czy myśliwy łucznik może liczyć na bezpieczny i kontrolowany drugi strzał?

Żaden myśliwy nie może liczyć na bezpieczny i kontrolowany drugi strzał z jakiegokolwiek broni. Wszyscy polegamy na pierwszym strzale: liczy się pierwszy strzał! Europejska Federacja Myślistwa Łuczniczego (EBF) nie zna żadnych badań wskazujących na to, że kontrolowany drugi strzał jest lepszy z myśliwskiej broni palnej. Używanie broni jednostrzałowej i strzelb myśliwskich jest legalne we wszystkich krajach Europy. Niektórzy myśliwi łucznicy twierdzą nawet, że możliwość strzelania z kontrolowanej drugiej strzały jest w rzeczywistości bardziej skuteczna ze względu na cichość łuku i strzały.

Jaka jest różnica pomiędzy skutecznością kuli wystrzelonej z myśliwskiej broni palnej a myśliwskim grotem tzw. broadhedem?

Efekt wielostrzowego (dwu, trzy lub cztero) ostrego jak brzytwa broadheadu (grotu myśliwskiego) jest podobny rozszerzającemu się pociskowi. Groty myśliwskie zapewniają doskonałą penetrację tkanki. Niezwykle mała powierzchnia czołowa i wąskie krawędzie tnące skutecznie przenoszą duże obciążenie, co skutkuje bardzo skuteczną penetracją. Śmiertelność strzały wiąże się z natychmiastowym lub bardzo szybkim spadkiem ciśnienia krwi, tzw. szokiem klinicznym. Ostre jak brzytwa krawędzie równo przecinają naczynia krwionośne, co powoduje minimalne zwężenie tętnic i mniejsze uwalnianie substancji powodujących krzepnięcie krwi. Zwierzę ulega natychmiastowemu wewnętrznemu wykrwawieniu, odmie płucnej.

Czy będzie więcej rannej zwierzyny po używaniu łuku i strzały jako narzędzia łowieckiego?

Nie, statystyki z Danii wyraźnie pokazują, że tak nie jest. W duńskich badaniach przeprowadzonych w latach 1999-2004 odnotowano 533 jeleni trafionych strzałami. Mniej niż 5% zgłoszonych trafień saren nie zostało odnalezionych lub zostało oznaczonych jako ranne. Podobne badanie przeprowadzone w USA na jelenie Whitetail deer (Mulak białoogonowy) w Południowej Karolinie wykazało tylko 2% strat (psy tropiące były używane do odnajdywania postrzałków). Porównywalne badania dotyczące myśliwskiej broni palnej pokazują podobne lub większe straty.

Jaki jest cel EBF?

EBF pracuje nad umożliwieniem używania łuku i strzały jako narzędzia łowieckiego i wspiera jego szerszą akceptację w krajach Europy. Celem jest edukacja interesariuszy, władz, opinii publicznej, a także konwencjonalnych myśliwych w kwestiach związanych z łucznictwem. EFB pomagał również władzom kilku krajów europejskich w regulowaniu łuku i strzały jako narzędzia łowieckiego poprzez seminaria, spotkania i materiały drukowane.

Tłumaczenie ukazało się na łamach czasopisma Łowiec Galicyjski - kwartalnik łowiecko przyrodniczy 1 (109) 31.03.2021

Tłumaczenie: Tomasz Nogaj